COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 15.6.2010
SEC(2010) 742 final

AVIZUL COMISIEI

privind existența unui deficit excesiv în Danemarca

AVIZUL COMISIEI

privind existența unui deficit excesiv în Danemarca

APLICAREA PACTULUI DE STABILITATE ȘI CREȘTERE ÎN SITUAȚIA DE CRIZĂ ACTUALĂ

1. Numeroase state membre ale UE se confruntă în prezent cu deficite publice care depășesc valoarea de referință de 3% din PIB stabilită în tratat. Deteriorarea adesea gravă a deficitului și situația datoriei trebuie analizate în contextul crizei financiare mondiale și al încetinirii economice fără precedent din 2008-2009. Mai mulți factori sunt în joc. În primul rând, încetinirea economică atrage după sine diminuarea veniturilor fiscale și creșterea cheltuielilor cu prestațiile sociale (de exemplu, ajutorul de șomaj). În al doilea rând, recunoscând rolul important pe care îl joacă politicile bugetare în situația economică extraordinară actuală, Comisia a propus măsuri de stimulare fiscală în Planul european de redresare economică (PERE) din noiembrie 2008, aprobat de Consiliul European în decembrie. Acest plan precizează că măsurile de stimulare trebuie să fie oportune, specifice și temporare și de asemenea diferențiate de la un stat membru la altul, în funcție de poziția fiecăruia din punctul de vedere al sustenabilității finanțelor publice și al competitivității; în plus, măsurile trebuie abandonate odată cu ameliorarea condițiilor economice. În fine, mai multe țări au luat măsuri pentru stabilizarea sectorului financiar, printre care și măsuri cu impact asupra situației datoriei sau care implică un risc de creștere a deficitului și a datoriei în viitor, cu toate că o parte a costurilor aferente sprijinului guvernamental ar putea fi recuperate ulterior.

2. Potrivit Pactului de stabilitate și creștere, Comisia are obligația de a iniția procedura de deficit excesiv (PDE) ori de câte ori deficitul unui stat membru depășește valoarea de referință de 3% din PIB. Modificările aduse pactului în 2005 aveau obiectivul de a garanta faptul că situația economică și bugetară este pe deplin luată în considerare în toate etapele PDE. Astfel, Pactul de stabilitate și creștere constituie cadrul care sprijină politicile guvernamentale pentru o revenire rapidă la poziții bugetare solide ținând cont de situația economică și asigură așadar sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice.

CONTEXTUL JURIDIC

3. Articolul 126 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede o procedură de deficit excesiv (PDE). Această procedură este detaliată în Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv[1], care face parte din Pactul de stabilitate și creștere.

[1] JO L 209, 2.8.1997, p. 6. Raportul ia în considerare și documentul „Specificații privind punerea în aplicare a Pactului de stabilitate și creștere și orientări referitoare la forma și conținutul programelor de stabilitate și convergență”, aprobate de Consiliul ECOFIN la 10 noiembrie 2009, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/legal_texts/index_en.htm.

4. În conformitate cu articolul 126 alineatul (2) din tratat, Comisia urmărește respectarea disciplinei bugetare pe baza a două criterii: (a) dacă raportul dintre deficitul public planificat sau efectiv și produsul intern brut (PIB) depășește valoarea de referință de 3% (cu excepția cazului în care raportul s-a diminuat în mod semnificativ și continuu și a atins un nivel apropiat de valoarea de referință, sau depășirea valorii de referință este excepțională și temporară, iar raportul rămâne apropiat de valoarea de referință); și (b) dacă raportul dintre datoria publică și PIB depășește valoarea de referință de 60% (cu excepția cazului în care raportul se diminuează suficient și se apropie de valoarea de referință într-un ritm satisfăcător).

5. Articolul 126 alineatul (3) din tratat prevede că, în cazul în care un stat membru nu respectă cerințele acestor criterii sau ale unuia dintre ele, Comisia trebuie să elaboreze un raport. Acest raport „examinează, de asemenea, dacă deficitul public depășește cheltuielile publice de investiții și ține seama de toți ceilalți factori relevanți, inclusiv de poziția economică și bugetară pe termen mediu a statului membru."

6. Pe baza datelor notificate de autoritățile daneze în aprilie 2010[2] și ținând seama de previziunile serviciilor Comisiei din primăvara anului 2010, Comisia a adoptat la 12 mai 2010 un raport privind Danemarca în temeiul articolului 126 alineatul (3)[3].

7. Ulterior, în conformitate cu articolul 126 alineatul (4) din tratat, Comitetul economic și financiar a formulat un aviz asupra raportului Comisiei la [27 mai 2010].

8. Potrivit articolului 126 alineatul (5) din tratat, Comisia adresează Consiliului un aviz în cazul în care consideră că într-un stat membru există sau poate să apară un deficit excesiv. Pentru a putea decide dacă există sau este posibil să apară un deficit excesiv, Comisia consideră că trebuie să se ia în considerare: (i) concluziile raportului său întocmit în temeiul articolului 126 alineatul (3) și (ii) avizul Comitetului economic și financiar privind acest raport. Pe baza acestor elemente, Comisia a formulat o serie de considerații privind Danemarca.

CONSIDERAȚII PRIVIND DANEMARCA

9. Conform datelor comunicate de autoritățile daneze în aprilie 2010, deficitul public al Danemarcei era prevăzut să atingă 5,4% din PIB în 2010, depășind astfel valoarea de referință de 3% din PIB. În raportul întocmit în temeiul articolului 126 alineatul (3), Comisia a considerat că deficitul planificat nu se situează aproape de valoarea de referință de 3% din PIB, însă depășirea prognozată a valorii de referință poate fi calificată drept excepțională, în sensul dispozițiilor tratatului și ale Pactului de stabilitate și creștere. În special, el este consecința unei încetiniri semnificative a creșterii economice în sensul dispozițiilor tratatului și ale Pactului de stabilitate și creștere. Potrivit previziunilor serviciilor Comisiei din primăvara anului 2010, se

---

[2] În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 479/2009 al Consiliului, statele membre trebuie să raporteze Comisiei nivelurile planificate și efective ale deficitului public și ale datoriei de două ori pe an. Cea mai recentă notificare a Danemarcei poate fi consultată la: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/government_finance_statistics/excessive_deficit/edp_notification_tables.

[3] Toate documentele privind PDE pentru Danemarca pot fi consultate pe următorul site web: http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/deficit/countries/index_en.htm.

estimează o creștere a PIB-ului real al Danemarcei cu 1,6% în 2010, după diminuarea drastică de 4,9% din 2009. Deficitul din 2010 este o consecință a încetinirii creșterii economice și a măsurilor de stimulare luate de autoritățile daneze în conformitate cu PERE. Cu toate acestea, depășirea prognozată a valorii de referință nu poate fi considerată temporară. Conform previziunilor serviciilor Comisiei din primăvara anului 2010, deficitul va ajunge la 4,9% din PIB în 2011 dacă politicile actuale rămân neschimbate[4]. Criteriul deficitului prevăzut de tratat nu este îndeplinit.

10. Potrivit datelor comunicate de autoritățile daneze în aprilie 2010, datoria publică brută se ridică la 45,1% din PIB în 2010. Potrivit previziunilor serviciilor Comisiei din primăvara anului 2010, se estimează că nivelul datoriei va crește în perioada 2010-2011 de la 46% la 49,5% din PIB, rămânând sub valoarea de referință de 60% din PIB. Criteriul datoriei din tratat este îndeplinit.

11. În conformitate cu dispozițiile tratatului și ale Pactului de stabilitate și creștere, Comisia a analizat în raportul său și „factorii relevanți". Conform Pactului de stabilitate și creștere, acești factori pot fi luați în considerare în etapele premergătoare deciziei privind existența unui deficit excesiv numai dacă deficitul îndeplinește dubla condiție a proximității față de valoarea de referință și a caracterului temporar. În cazul Danemarcei, această dublă condiție nu este îndeplinită. Analizați izolat, factorii relevanți în cazul de față par să fie relativ favorabili.

12. Avizul Comitetului economic și financiar, formulat în conformitate cu articolul 126 alineatul (4) din tratat, concordă cu evaluarea din raportul întocmit de Comisie în temeiul articolului 126 alineatul (3).

CONCLUZIE

Monitorizarea situației bugetare din Danemarca, în speță verificarea respectării criteriilor prevăzute la articolul 126 alineatul (2) a determinat Comisia să elaboreze un raport în conformitate cu articolul 126 alineatul (3) din tratat. Pe baza raportului său și a avizului Comitetului economic și financiar, Comisia consideră că în Danemarca există un deficit excesiv.

[4] Previziunile bazate pe menținerea politicilor actuale iau în calcul renunțarea (parțială) la măsurile extraordinare legate de criză.